

Linnéaskolan AB

Rektorn vid Linnéaskolan

Beslut för grundskola

efter tillsyn i Linnéaskolan
i Uddevalla kommun

Tillsyn i Linnéaskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Uddevalla kommun under höstterminen 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Linnéaskolan besöktes av Skolinspektionen den 18 och 19 november 2013.

Fakta om skolan

Den fristående grundskolan Linnéaskolan ligger i Ljungskile i Uddevalla kommun. Huvudman för skolan är Linnéaskolan AB (org.nr 556611-7023) som ägs i sin helhet av Linnéaskolans Föräldraförening (org.nr 858501-0500). Verksamheten omfattar grundskolans årskurser 7-9 och har vid tiden för tillsynen 163 elever. Eleverna i årskurserna 7 och 8 är indelade i tre klasser per årskurs. Eleverna i årskurs 9 är indelade i två klasser. Den pedagogiska personalen är organiserad i ett arbetslag och tre så kallade våningslag; ett för varje våning i de lokaler där verksamheten bedrivs. Varje våningslag har ansvar för undervisningen i två eller tre klasser. Skolan har en ledningsgrupp som består av rektor och en representant för varje våningslag.

Skolverkets officiella statistik visar att 75 procent av de elever som gick ut årskurs 9 vårterminen 2013 hade uppnått målen i alla ämnen. Bland flickorna var andelen 91 procent och bland pojkarna 69 procent. Samma år var närmare 100 procent av eleverna behöriga till något nationellt program i gymnasieskolan. Det genomsnittliga meritvärdet år 2013 var 228. Bland flickorna var det genomsnittliga meritvärdet 259 och bland pojkarna 216.

Helhetsbedömning

Rektorn vid Linnéaskolan måste ta ett större ansvar för att, tillsammans med personalen, bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Det systematiska kvalitetsarbetet måste utvecklas så att rektorn och personalen får en tydlig och heltäckande bild av verksamhetens resultat i förhållande till de nationella målen för utbildningen. Verksamhetens resultat i förhållande till de nationella målen – både vad gäller kunskaper och förmedling av grundläggande värden – måste sammanställas och dokumenteras på ett mer heltäckande sätt, så att det finns underlag för en analys av hur genomförandet av utbildningen har påverkat måluppfyllelsen. Detta är nödvändigt för att kunna analysera resultaten och formulera åtgärder för att utveckla verksamheten.

Tillsynen visar också att det finns brister i skolans arbete med att ge eleverna ett reellt inflytande över arbetssätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen.

Bristerna riskerar att begränsa elevernas möjligheter att nå målen för utbildningen.

Det finns också brister i skolans arbete med särskilt stöd. Av de åtgärdsprogram som utarbetas vid skolan framgår inte alltid vad som är elevens behov och hur skolan ska tillgodose behoven. Rektorn har inte försäkrat sig om att de som utarbetar och fattar beslut om åtgärdsprogram har den kompetens och erfarenhet som krävs. Bristerna riskerar att leda till att inte alla elever i behov av särskilt stöd får det stöd de behöver och har rätt till.

I övrigt visar tillsynen att eleverna i stort upplever att skolan erbjuder en trygg miljö samt att rektorn och personalen bedriver ett målinriktat arbete för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Skolan måste dock utveckla rutinerna så att kränkande behandling av elever kommer till rektorns kännedom. Detta är nödvändigt för att huvudmannen ska kunna ta sitt ansvar i enlighet med skollagens bestämmelser om att utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling.

Nedan följer en mer detaljerad redogörelse för de brister som Skolinspektionen kunnat konstatera vid sin tillsyn samt de ingripanden som Skolinspektionen funnit befogade med anledning av de konstaterade bristerna.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Linnéaskolan AB att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 21 mars 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Grundläggande värden och inflytande

Bedömning

Linnéaskolan måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Grundläggande värden och inflytande.

- Eleverna ska ha ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

Motivering

Enligt skollagen ska elever ges inflytande över utbildningen. Enligt läroplanen ska läraren svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll samt se till att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad. Läraren ska tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen. Rektorn har ett särskilt ansvar för att skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas. Det är, enligt läropla-

nen, inte tillräckligt att i undervisningen förmedla kunskap om grundläggande demokratiska värderingar. Undervisningen ska bedrivas i demokratiska arbetsformer.

Elever ger vid intervjuer exempel på ämnen där lärarna inte förklarar kursplanens innehåll och vilka krav som ställs. Detta gör enligt elever att de i vissa ämnen inte vet vad de ska lära sig. Lärare uppger att skolan har arbetat mycket med att ta fram pedagogiska planeringar som ska göra kunskapskraven tydliga för eleverna, men att det finns en variation i hur långt man har kommit i olika ämnen. Rektorn uppger att det finns en spridning i hur långt lärarna har kommit i arbetet med de pedagogiska planeringar som används för att förklara mål och kunskapskrav för eleverna.

Elever ger vid intervjuer exempel på ämnen där de inte får vara med och påverka hur de ska arbeta för att nå kunskapskraven. De uppger också att det finns ämnen där lärarna inte efterfrågar deras synpunkter på hur de ska arbeta i undervisningen. Lärarna uppger att det varierar hur de arbetar med att ge eleverna inflytande över undervisningen och att det inte sker någon gemensam uppföljning på skolan av hur de arbetar med detta. Rektorn uppger att det varierar mycket mellan lärarna hur mycket inflytande eleverna får över undervisningen och att det finns lärare som presenterar färdiga planeringar för eleverna, utan att låta eleverna vara delaktiga i planeringen. Elevernas inflytande och vetskap om hur de skall arbeta för att nå kunskapskraven kommer, enligt rektorn, att tydliggöras i och med införandet av de pedagogiska planeringarna.

Utredningen visar att eleverna i grundskolan inte, i tillräcklig utsträckning, har ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

1 kap. 10 § och 4 kap. 9 § skollagen

Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande och 2.8 Rektorns ansvar

Trygghet och studiero

Bedömning

Linnéaskolan måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Ordningsregler ska utarbetas under medverkan av eleverna.

- Personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling ska anmäla detta till rektorn.
- Det ska finnas en plan mot kränkande behandling som anger de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling det aktuella året samt innehåller en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts.

Motivering

Ordningsregler

Enligt skollagen ska det finnas ordningsregler för varje skolenhet. De ska utarbetas under medverkan av eleverna och följas upp på varje skolenhet.

Elever uppger vid intervjuer att det finns ordningsregler men att eleverna inte har medverkat i arbetet med att bestämma vilka ordningsregler som ska gälla. Rektorn bekräftar vid intervju att eleverna inte har medverkat i arbetet med att utforma skolans ordningsregler. Detta framgår också av skolans "verksamhetsberättelse och kvalitetsrapport" för läsåret 2012/13.

Utredningen visar att skolans ordningsregler inte har utarbetats under medverkan av eleverna. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Anmälan till rektorn vid kränkande behandling

Enligt skollagen är en lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till rektorn.

Rektorn uppger vid intervju att det i första hand är den berörda elevens mentor som kontaktas när någon i personalen får kännedom om att en elev upplever sig utsatt för kränkande behandling. Mentorn avgör sedan om rektorn ska informeras direkt eller via elevhälsan. Enligt rektorn förekommer det att mentorn hanterar ärendet enligt de rutiner som beskrivs i skolans plan mot kränkande behandling och kontaktar rektorn först om det arbetet inte får avsedd effekt.

Utredningen visar att lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten, inte alltid anmäler detta till rektorn. Detta innebär att huvudmannen saknar förutsättningar för att ta sitt ansvar i enlighet med skollagens bestämmelser om att utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Plan mot kränkande behandling

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Skolinspektionen har tagit del av "Linnéaskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling". Planen beskriver bland annat vilka åtgärder som ska genomföras under läsåret 2013/14 för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen innehåller också en analys av vilka behov av åtgärder som finns i verksamheten. Analysen bygger på resultaten av en enkät om elevernas trygghet i skolan, inkomna klagomål och synpunkter från personal. Det finns dock ingen koppling mellan resultaten av analysen och de åtgärder som skolan enligt planen ska genomföra under läsåret. Som exempel kan nämnas att matsalen och omklädningsrummen i gymnastiksalen är identifierade som de platser där kränkningar mest förekommer och där eleverna känner sig mest otrygga. Planen mot kränkande behandling innehåller dock inga konkreta åtgärder för att komma tillrätta med de problemen.

Personal uppger att de åtgärder som beskrivs i planen mot kränkande behandling är tagna från föregående års plan. Rektorn uppger att skolan inte har varit tillräckligt tydlig med att ta fram och beskriva åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen mot kränkande behandling innehåller ingen redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts.

Utredningen visar att skolans plan mot kränkande behandling inte innehåller en beskrivning av vilka åtgärder som ska genomföras utifrån verksamhetens behov. Planen saknar också en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

5 kap. 5 § samt 6 kap. 8 och 10 §§ skollagen

Särskilt stöd

Bedömning

Linnéaskolan måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Åtgärdsprogram ska beslutas av rektorn och där ska anges vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering

Enligt skollagen ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Enligt förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 665) utgör åtgärdsprogrammet ett beslut som ska dateras och undertecknas av beslutsfattaren.

Skolinspektionen har tagit del av exempel på åtgärdsprogram som är utarbetade vid skolan. Det förekommer att elevens behov inte finns beskrivna och att de åtgärder som anges är så allmänt formulerade att det inte framgår hur de ska möta elevens behov. Exempel på det senare är att eleven ska få "stöddundervisning" i ett visst ämne en viss veckodag eller få "hjälp av specialpedagog". Det framgår inte heller alltid av åtgärdsprogrammen hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

De åtgärdsprogram som Skolinspektionen har tagit del av innehåller inte någon underskrift av rektorn eller någon som rektorn delegerat beslutsfattandet till. Rektorn uppger att de åtgärdsprogram som utarbetas vid skolan inte förses med någon underskrift av beslutsfattaren.

Utredningen visar att det inte alltid framgår av de åtgärdsprogram som utarbetas vid skolan vilka elevens behov är, hur behoven ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Utredningen visar också att åtgärdsprogrammen inte är undertecknade av behörig beslutsfattare. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

3 kap. 9 § skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen**Bedömning**

Linnéaskolan måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Rektorn ska ta ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen.
- Rektorn ska ta ansvar för att kvalitetsarbetet är dokumenterat.

Motivering

Enligt skollagen ansvarar rektorn för att det genomförs ett kvalitetsarbete på skolenhetsnivå som består i att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsar-

betet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Kvalitetsarbetet ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Enligt läroplanen har rektorn ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven.

Skolinspektionen har tagit del av skolans dokumenterade kvalitetsarbete i form av "verksamhetsberättelse och kvalitetsrapport" för läsåret 2012/13. Dokumentet innehåller bland annat en sammanställning av elevernas kunskapsresultat i varje årskurs med några kommentarer om det genomsnittliga meritvärdet, andelen elever som är behöriga till nationellt program på gymnasiet och andelen elever som har nått målen i alla ämnen. Det finns ingen beskrivning av till exempel skillnader i kunskapsresultat mellan ämnen eller mellan pojkar och flickor. Det finns inte någon analys av orsakerna till att resultaten ser ut som de gör och inte heller någon beskrivning av vilka åtgärder som krävs för att utveckla verksamheten så att kunskapsresultaten förbättras. Det dokumenterade kvalitetsarbetet utelämnar också viktiga delar. Det finns till exempel ingen beskrivning av verksamhetens resultat i förhållande till de nationella målen för skolans värdegrundsarbete.

Lärare beskriver vid intervju att rektorn gör sammanställningar av kunskapsresultaten och att de diskuteras i kollegiet. Representanter för huvudmannen uppger vid intervju att de har efterfrågat analyser från rektorn som visar orsakerna till att kunskapsresultaten ser ut som de gör. Rektorn uppger vid intervju att det pågår diskussioner på skolan om kunskapsresultaten, men att det inte leder till några dokumenterade slutsatser om vilka åtgärder som krävs för att utveckla verksamheten. Lärare uppger vidare att det inte sker någon systematisk uppföljning som leder till gemensamma åtgärder för att utveckla elevernas inflytande över utbildningen. Vad gäller arbetet med elever i behov av särskilt stöd uppger rektorn att det hittills inte har följts upp systematiskt men att det nu sker en utveckling åt det hållet. Personal uppger att det inte finns någon dokumenterad beskrivning av resultatet av arbetet med särskilt stöd eller hur detta ska utvecklas.

Utredningen visar att rektorn inte, i tillräcklig utsträckning, tar ansvar för att det bedrivs ett systematiskt och dokumenterat kvalitetsarbete bestående av planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

4 kap. 4-6 §§ skollagen

Lgr 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar

Ledningsstruktur och organisering av utbildningen

Bedömning

Linnéaskolan måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Ledningsstruktur och organisering av utbildningen.

- Det ska vara tydligt i vilka fall, och till vem, rektorn har överlåtit enskilda beslutsbefogenheter.
- Rektorn ska försäkra sig om att den som uppgifter överlåtit till har tillräcklig kompetens och erfarenhet.

Motivering

Enligt skollagen fattar rektorn de beslut och har det ansvar som framgår av särskilda föreskrifter i skollagen eller andra författningar. Rektorn får uppdra åt en anställd eller en uppdragstagare vid skolenheten som har tillräcklig kompetens och erfarenhet att besluta i frågor som avses ovan, om inte annat anges. Av skollagen framgår också att åtgärdsprogram beslutas av rektorn. Om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp eller enskilt eller i form av anpassad studiegång får rektorn inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan.

Rektor och personal uppger vid intervjuer att det är rektorn som, i samråd med elevhälsan, avgör om ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev. Det är sedan elevens mentor som, i samarbete med elevhälsan, upprättar och fattar beslut om åtgärdsprogrammet med konkreta åtgärder. Skolans dokument för "rutin kring elevhälsoarbetet" beskriver att det är elevens mentor som har ansvar för att upprätta åtgärdsprogram. Enligt rektorn har det inte skett någon individuell bedömning av om mentorerna har den kompetens och erfarenhet som krävs för att fatta beslut om åtgärdsprogram. Det finns inte heller några skriftliga delegationsbeslut.

Skolinspektionen vill i detta sammanhang påpeka att det är åtgärdsprogrammet med konkreta åtgärder som är ett beslut i skollagens mening. Rektorns bedömning att ett åtgärdsprogram ska upprättas är inget sådant beslut. Även om rektor har delegerat vissa beslut har rektor i de fall där rektor pekas ut som ansvarig för viss verksamhet eller ett visst beslut kvar sitt yttersta ansvar för verksamheten och för de beslut som fattas. När rektor delegerar förutsätts därför att det finns en tydlig beskrivning av vilka beslut som har delegerats och rutiner för hur återkoppling och uppföljning av det som delegerats ska genomföras.

Utredningen visar att rektorn inte har försäkrat sig om att den som uppgifter överlåtit till har tillräcklig kompetens och erfarenhet. Utredningen visar också att det inte är tydligt i vilka fall, och till vem, rektorn har överlåtit enskilda be-

slutsbefogenheter. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

2 kap. 10 § och 3 kap. 9 § skollagen

Erbjudande av utbildning**Bedömning**

Linnéaskolan måste vidta följande åtgärd/åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

- Elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete ska omfatta psykologiska insatser.

Motivering

Enligt skollagen ska elevhälsan omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande och elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas.

Personal från elevhälsan uppger vid intervju att skolan har tillgång till en psykolog som hyrs in vid behov. Psykologens arbete består i att bidra med utredningar i enskilda elevärenden. I övrigt deltar psykologen inte i elevhälsans arbete. Rektorn bekräftar vid intervju att psykologens arbete är begränsat till enskilda elevärenden.

Utredningen visar att elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete inte omfattar psykologiska insatser. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

2 kap. 25 § skollagen

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredare Mats Aronsson och jurist Julie Svane.

På Skolinspektionens vägnar

Magnus Haglund
Enhetschef

Oskar Cliffordson
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.